

Vastaanottaja
Kontiolahden kunta

Asiakirjatyyppi
Selvitysraportti

Päivämäärä
15.3.2024

LEHMONKANKAAN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS, LIIKENNESELVITYS

LEHMONKANKAAN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS, LIIKENNESELVITYS

Projekti **Lehmonkankaan asemakaavan muutos ja laajennus, liikenneselvitys**

Vastaanottaja **Kontiolahden kunta**

Asiakirjatyyppi **Raportti**

Päivämäärä **15.3.2024**

Laatija **Erkki Sarjanoja**

Tarkastaja **Elina Nissinen**

Ramboll
Kiviharjunlenkki 1 A
90220 OULU

P +358 20 755 611
<https://fi.ramboll.com>

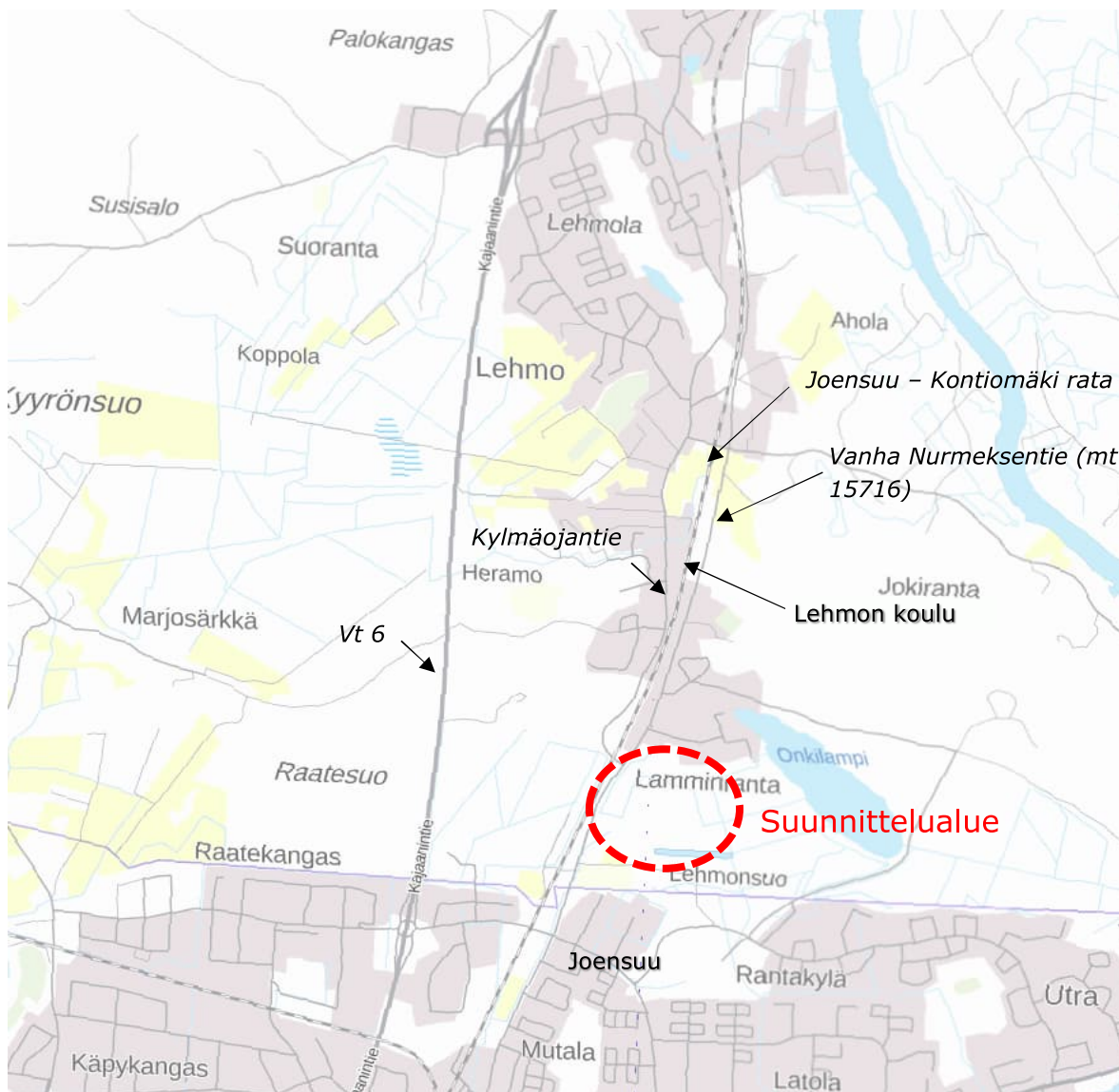
SISÄLTÖ

1.	Lähtökohdat	2
2.	Nykytilanne	3
2.1	Maankäyttö	3
2.2	Liikenneverkko	3
3.	Asemakaavaehdotus	4
3.1	Liikennetuotos	4
3.2	Liikenneverkko	4
3.3	Liikenteelliset vaikutukset	4

1. LÄHTÖKOHDAT

Laadittavan asemakaavan alue sijaitsee Kontiolahden kunnan eteläosassa aivan Joensuun kaupungin rajan tuntumassa.

Suunnittelualue rajautuu lännessä Vanhaan Nurmeksentiehen, pohjoisessa ja etelässä toteutuneisiin asuinalueisiin ja idässä Lehmonsuohon.

Kuva 1. Selvitysalue suuripiirteisesti.

2. NYKYTILANNE

2.1 Maankäyttö

Joensuun seudun yleiskaava 2020:ssa on asemakaavoitettavalle alueelle tai sen läheisyydessä merkitty liikenteen osalta seuraavaa:

- Vanha Nurmeksentie ja Kylmäojatie yhdysteiksi
- rautatie
- rautatien ja Kylmäojantien risteykseen eritasoratkaisu
- Vanhan Nurmeksentien suunnassa ”kevyen liikenteen laatukäytävä”, jolla on osoitettu hyvätasoisina kehitettävät jalankulku- ja pyöräliikenteen yhteysvälit
- joukkoliikenteen laatukäytävä Vanhan Nurmeksentien ja Kylmäojantien suunnissa
- ohjeellinen ulkoilureitti pohjois-eteläsuunnassa asemakaavoitettavan alueen itäpuolelle.

Tarkasteltava alue on osittain asemakaavoitettu. Se rajautuu Vanhaan Nurmeksentiehen joka on merkitty kaduksi. Samoin kaavassa on mukana Kylmäojantien itäpääty, joka on myös katua. Vanhaan Nurmeksentiehen liittyy Lehmonportintie.

Tarkastelukohteen lähimmät palvelut ovat Lehmon koulu, joka on Kylmäojantien varressa noin 1,5 kilometrin päässä. Lähimmät elintarvikekaupat ovat Lehmossa ja Joensuun kaupungin puolella.

Kaavamuutosalueella on liikerakennuksia. Alueen pohjoispuolelle on asuin- ja työpaikka-alueita. Eteläpuolella Joensuun puolella on työpaikka-alueita.

2.2 Liikenneverkko

Vanha Nurmeksentie sivuaa kaavamuutosaluetta. Sen itäpuolella on jalankulku- ja pyöräilyväylä, samoin Kylmäojantiellä tien länsipuolella. Vanhan Nurmeksentien ylitykset Kylmäojantien liittymässä ovat tasossa saarekkeellisina suojateinä. Kylmäojantie alittaa Joensuu-Kontiomäki - radan.

Lähimmät bussipysäkit ovat Vanha Nurmeksentien ja Kylmäojantien liittymässä sekä Lehmonsuontien liittymän eteläpuolella. Niillä kulkee 1-4 vuoroa suuntaansa arkipäivisin talviaikataulun mukaan.

Liikennemäärä Vanhalla Nurmeksentiellä Kylmäojantien liittymän eteläpuolella on 5420 ajon/vrk ja pohjoispuolella 2160 ajon/vrk. Kylmäojantien liikennemäärä on 1940 ajon/vrk (Väylävirasto 2022).

Vanha Nurmeksentie on erikoiskuljetusreitti.

Nopeusrajoitus Vanhalla Nurmeksentiellä on 50 km/h ja Kylmäojantien alkuosalla 60 km/h (Digiroad).

Viimeisen viiden vuoden aikana (2017-2021) on poliisin tietoon tulleita onnettomuuksia kaksi kappaletta. Vanhan Nurmeksentien ja Kylmäojantien liittymässä loukkaantumiseen johtanut polkupyöräonnettomuus ja Vanhalla Nurmeksentiellä, Lehmonportintien liittymän pohjoispuolella omaisuusvahinkoon johtanut kohtaamisongelma.

3. ASEMAKAAVAEHDOTUS

3.1 Liikennetuotos

Liikennetuotoksen arviointi on tarpeen liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden arvoimiseksi ja katuverkon mitoittamiseksi. Asemakaavaehdotuksen liikennetuotos on arvoitu maankäytön, siihen sisältyvän rakennusoikeuden ja Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa -ohjeen (Suomen Ympäristö 27 / 2008) perusteella. Liikenteen merkittävin liikkumismuoto on henkilöautoilu, sillä ohjeen mukaan tämän tyyppisillä alueilla kotiperäisiä matkoista 70-80% tehdään henkilöautolla.

Kaavassa osoitettu asuminen tuottaa noin 800 – 1000 henkilöautomatkaa vuorokaudessa. Jalankulku- ja pyöräliikenteen määrät ovat huomattavasti pienempiä ja niille riittää tavanomaiset järjestelyt.

Liike- ja toimitilarakennusten liikennetuotoksen arviointi on vaikeaa, sillä korttelialueille sijoittuva toiminta voi olla hyvin moninaista, ja niiden liikennetuotokset voivat olla hyvin erilaisia. Tässä selvityksessä on arvioitu, että alueelle voi sijoittua päivittäistavaratoimintaa sekä erikoistavaraaliikkeitä sekä toimitilaa. Lisäksi liikennetuotoksen arviointiin on otettu mukaan mahdollinen polttoaineenjako ja sen pieni liiketila. Niiden liikennetuotos on suuruusluokkaa 3500 henkilöautomatkaa vuorokaudessa.

On huomioitava, että nykyisen asemakaavan perusteella osa Vanhan Nurmeksentien lähellä olevasta maankäytöstä on jo toteutunut ja alueella on muun muassa työpaikkoja, ravintola ja padel-halli. Alueella voimassa oleva asemakaava mahdollistaa noin 200-400 työpaikkaa.

3.2 Liikenneverkko

Asemakaavaehdotuksen liikenneverkko tukeutuu Vanhaan Nurmeksentiehen. Siihen liittyy kaareva kokoojakatu, joka on jatke olemassa olevalle Lehmonportintielle ja jatkuu pohjoisessa Kylmäojantien liittymään saakka. Vanhan Nurmeksentien ja Lehmonportintien pohjoiseen liittymään on tilavarauksena esitetty kiertoliittymä. Siinä varaudutaan erikoiskuljetuksiin. Eteläinen liittymä voi säilyä nyky muodossaan toistaiseksi, mutta siihen voidaan rakentaa myöhemmin tarvittaessa kanavointi.

Kokoojakatuun liittyy tonttikatuja. Niiden liittymät ovat tavanomaisia avoimia liittymiä.

Jalankulku- ja pyörätiet ovat Vanhan Nurmeksentien ja kokoojakadun varrella. Lisäksi Ruusukadun varressa on väylä, joka voi myöhemmin jatkua kaava-alueen ulkopuolelle. Vanhan Nurmeksentien kiertoliittymän yhteydessä on saarekkeelliset suojatiet katujen poikki.

Linja-autopysäkit ovat kiertoliittymän yhteydessä. Kokoojakadulle voi tarvittaessa tehdä ns. ajoratapysäkkejä.

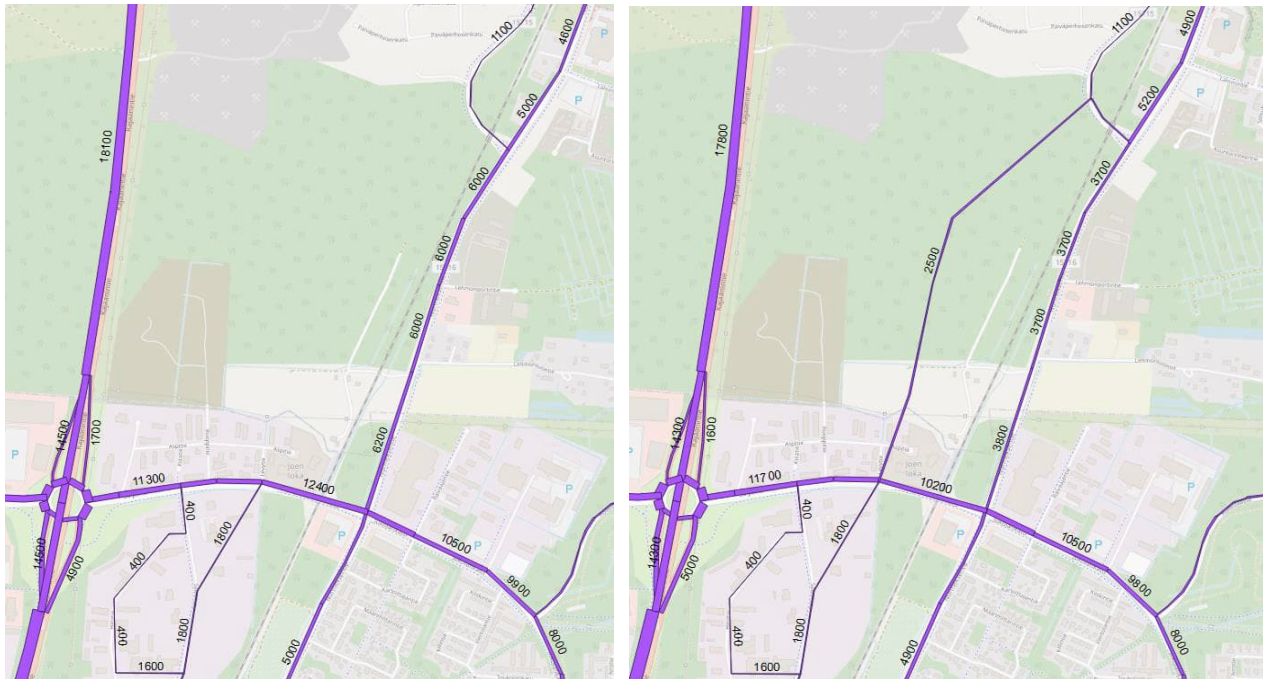
3.3 Liikenteelliset vaikutukset

Liikennearviointia on käytetty hyväksi Joensuun seudun liikennemallia (Emme). Mallissa on mukana Lehmon ja muu seudun maankäytön kehittyminen, mutta ei koko laajuudessaan nyt tarkasteltavaa asemakaava-aluetta. Uuden asemakaavan ja asemakaavamuutoksen liikennetuotos on tässä yhteydessä arvioitu edellisessä luvussa. Lisäksi on käytetty hyväksi Lehmon osayleiskaavan liikennemallitarkasteluita (Kontiolahden kunta, 2022) ja Raatekangas-

Lehmo liikenteen yleissuunnitelmaa (Joensuun kaupunki, 2021) ja niissä tehtyjä liikennesimulointeja.

Uuden maankäytön myötä liikennemäärät lisääntyvät. Kaava-alueen autoliikenteestä suuntautuu suurempi osa etelän kuin pohjoisen suuntaan, sillä Joensuussa on työpaikkoja ja palveluita, mihin uuden alueen asukkaat suuntaavat. Toisaalta kaava-alueella on myös sellaisia palveluita, joissa joensuulaiset käyvät.

Arvio on tehty kahdella oletuksella: nykyinen liikenneverkko säilyy tai kuntarajan yli rakennetaan aiemmin kaavailtu katuyhteys Kylmäojantien ja Salpakankaankadun välille radan ja valtatie väliselle alueelle. Jos uutta katuyhteyttä Kylmäojantieltä etelään ei rakenneta, liikenteen lisäys Vanhalla Nurmeksentiellä / Nurmeksentiellä kuntarajan kohdilla on nykytilasta ennustetilanteeseen vuodelle 2040 noin 2000 ajoneuvoa arkivuorokaudessa. Jos uusi katuyhteys rakennetaan, Kylmäojantieltä Vanhalle Nurmeksentielle suuntautuvasta liikenteestä osa siirtyy uudelle kadulle ja sen myötä Vanhan Nurmeksentien / Nurmeksentien liikennemäärä pysyy kuta kuinkin ennallaan nykytilanteeseen verrattuna uudesta maankäytöstä huolimatta.

Kuva 2. Arkivuorokauden keskimääräiset liikennemäärät ennustevuonna 2040. Vasemmalla nykyinen liikenneverkko, oikealla lisäyksenä uusi katuyhteys Kylmäojantieltä Salpakankaankadulle.

Vanhan Nurmeksentien ja Kylmäojantien liittymään on syytä rakentaa kiertoliittymä, sillä se auttaa myös Kylmäojantien suunnasta liittymistä Vanhalle Nurmeksentielle. Kiertoliittymä helpottaa myös liikenneverkon hahmotettavuutta ja opastettavuutta. Kiertoliittymällä liikenteen sujuvuus ja turvallisuus ovat jatkossa hyviä, mutta pelkässä nelihaaraliittymässä ne olisivat vain tyydyttävät. Kaava-alueella ja sen lähituntumassa liikennemäärän merkittävin lisäys on Lehmonportintien eteläisessä liittymässä, koska sen tuntumaan on mahdollista rakentaa liikennettä tuottavia päivittäistavarayksiköitä ja asukkaistakin iso osa suuntaa matkansa Joensuuhun päin. Liittymä voi säilyä nyky muodossaan alkuvaiheessa, mutta liikenteen lisääntyessä siihen tarvitaan kanavointi ja jopa liikennevalo-ohjaus, mikäli liikenne kasvaa arvioitua enemmän. Todennäköisesti liittymä on parannettava, kun uusi päivittäistavara-kauppa toteutuu.

Uuden maankäyttöalueen sisällä liikennemäärät ovat tyyppillisiä kokooja- ja tonttikaduille, ja siellä liikenteen sujuvuus ja turvallisuus on hyvä.

Joensuun puolelle Nurmeksentien ja Salpakankaankadun / Jukolankadun liittymään on suunniteltu kiertoliittymä nykyisen valo-ohjatun liittymän paikalle. Kiertoliittymän toimivuus on kohtalainen, jos uutta katuyhteyttä Kylmäojantien ja Salpakankaantien välille ei rakenneta. Jos se toteutuu, niin kiertoliittymän toimivuus on hyvä.

Asukasmäärän lisääntyminen parantaa joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Vanhan Nurmeksentien pysäkit ovat etäällä uuden maankäyttöalueen itäosan tonteilta, mutta tiivein asutus sijoittuu kohtuulliselle etäisyydelle pysäkeistä.

Jalankulku- ja pyöräliikenteen yhteydet ovat hyvät. Vanhan Nurmeksentien ja Kylmäojantien kiertoliittymä on tarpeen toteuttaa erityisesti turvallisuuden lisäämiseksi. Uuden alueen ja Lehmon kouluun välisille koulumatkoille on vaihtoehtoinen ja nyky muodossaan turvallinen yhteys Vanhan Nurmeksentien väylää pitkin ja koulun lähellä olevien tien ja rautatien alikulujen kautta.